

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2014. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2014. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2014. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот Бр. 168

Ноември 2013

Х против Латвија [ГСС] - 27853/09

Пресуда 26.11.2013 [ГСС]

Член 8

Член 8-1

Почитување на семејниот живот

Отсуство на темелно испитување на сите релевантни фактори при одлучувањето за враќањето на дете согласно Хашката конвенција: *повреда*

Факти - Во 2005 година, жалителката, која тогаш живеела во Австралија со Т., нејзиниот партнер, родила ќерка. Изводот од матичната книга на родените на детето не го наведувал името на таткото и не бил направен тест за татковство. Во 2008 година, жалителката ја напуштила Австралија и се вратила во родната Латвија со нејзината ќерка. Т. побарал потоа од австралиските судови признавање на неговите родителски права во однос на детето, тврдејќи дека жалителката заминала од Австралија со својата ќерка без неговата согласност, спротивно на [Хашката конвенција за граѓанските аспекти на меѓународното киднапирање на деца](#). Австралискиот суд пресудил дека Т. и жалителката имале заедничко старателство на детето и дека испитувањето на случајот ќе продолжи по враќањето на детето во Австралија. Штом биле информирани од страна на австралиските власти, надлежните органи на Латвија ја сослушале жалителката, која ја оспорила применливоста на Хашката конвенција под образложение дека таа сама имала старателство на детето. Латвиските судови пресудиле во корист на Т., заклучувајќи дека не била нивна должност да ги оспоруваат наодите на австралиските власти за доделувањето на родителското право. Затоа, тие и наредиле на жалителката да го врати детето во Австралија во рок од шест недели. Во март 2009 година, Т. го земал детето кое било со жалителката и

се вратил со него во Австралија. Конечно, австралиските судови донеле одлука дека Т. е единствениот старател на детето и дека неговата мајка можела да ја посетува својата ќерка само под надзор на социјалните служби и дека не можела да зборува со неа на латвиски.

Во пресуда од 13 декември 2011 година (видете ја [Информативната белешка 147](#)), Совет на Судот заклучил, со пет гласа против два, дека имало повреда на членот 8 од Конвенцијата, оценувајќи дека недостигот на темелно испитување на сите релевантни фактори, при донесувањето на одлуката на латвиските судови дека жалителката морала да ја врати својата ќерка согласно Хашката конвенција, го направил ова мешање несразмерно.

Право - Член 8: Судот е повикан да испита дали мешањето во правата на кои се повикува жалителката согласно членот 8, и кое произлегува од одлуките на домашните судови, било „неопходно во едно демократско општество“. За таа цел, Судот потсетува дека, одредувајќи дали одлуките на судовите ја земеле предвид рамнотежата која мора да постои меѓу конкурентните интереси во прашање - оние на детето, оние на обата родители и оние на јавниот ред -, во рамките на просторот за слободна проценка што го уживаат државите по ова прашање, најдобриот интерес на детето треба да биде примарната грижа). Во овој поглед, за да се постигне хармонично толкување на Европската конвенција и на Хашката конвенција, елементите кои можат да претставуваат исклучок за итното враќање на детето во согласност со членовите 12, 13 и 20 од Хашката конвенција мора прво навистина да се земат во предвид од страна на судија до кого било упатено барањето, кој треба да донесе доволно образложена одлука по оваа точка, а потоа, да бидат оценети во светло на членот 8 од Европската конвенција. Од ова произлегува дека членот 8 од Конвенцијата им наметнува на латвиските власти процедурална обврска, барајќи од нив, во рамките на испитувањето на барањето за враќање на детето, оправданиот навод за „сериозен ризик“ за детето во случај на враќање да биде предмет на ефективно испитување и на образложена одлука. Што се однесува до точната природа на „сериозниот ризик“, исклучокот предвиден во однос на ова со членот 13 б) се однесувал само на ситуации кои одат подалеку од она што едно дете може разумно да го поднесе.

Во овој случај, Судот забележува дека, пред латвиските судови, жалителката се повикала на повеќе елементи за да се утврди дека враќањето во Австралија би содржело „сериозен ризик“ за нејзиното дете, тврдејќи исто така дека постоеле кривични пресуди против Т. и наведувајќи постоење на злоставување од негова страна. Особено, жалителката, во рамките на нејзината жалба приложила, потврда изготвена од страна на психолог наведувајќи дека постоел ризик од траума за детето, во случај на итно одвојување од неговата мајка. Иако националните судови биле должни да го проверат постоењето на „сериозен ризик“ за детето, и психолошки преглед ќе бил директно поврзан со најдобриот интерес на детето, Регионалниот суд одбил да ги испита заклучоците на овој извештај во светлото на членот 13 б) од Хашката конвенција. Истовремено, националните судови не го испитале прашањето дали мајката можела да ја следи својата ќерка во Австралија и да одржува контакт со неа. Со оглед на тоа дека националните судови не ги

разгледале соодветно наводите на жалителката, процесот на донесување одлуки во домашното право не ги исполнил процедуралните барања содржани во членот 8 од Конвенцијата, и жалителката оттука била предмет на несразмерно мешање во нејзиното право на почитување на семејниот живот.

Заклучок: Повреда (девет гласа против осум).

Член 41 : нема барање за штета.

(Видете исто *Maumousseau et Washington c. France*, 39388/05, 6 декември 2007, [Информативна белешка 103](#), и *Neulinger et Shuruk c. Suisse* [GC], 41615/07, 6 јули 2010, [Информативна белешка 132](#))

Совет на Европа/Европски суд за човекови праваИзготвено од страна на секретаријатот, ова резиме не го обврзува Судот.

На овој линк може да се најдат [Информативни белешки од судската пракса](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2014

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2014.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2014.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.